

Vooraf

DE FACTOR 'MENS'

Verwijder alle machines uit een organisatie en de mensen zullen proberen de zaak toch draaiende te houden. Verwijder alle mensen uit een organisatie en die is ten dode opgeschreven.

In de afgelopen decennia hebben wij, onder druk van shareholder value, geprobeerd de grenzen op te zoeken van de menselijke productiviteit. De huidige geautomatiseerde productieprocessen zijn daarbij afhankelijk van menselijke creativiteit om de gewenste efficiency-, product- en marktvernieuwingen te realiseren. Hoewel die innovaties impact hadden op het werk dat wij verrichten, is het tot op heden niet gelukt om de mens overbodig te maken.

Momenteel is er echter een groeiende groep deskundigen die zich zorgen maakt over de risico's van kunstmatige intelligentie. De 'godfather van de artificiële intelligentie', Geoffrey Hinton, heeft onlangs ontslag genomen bij Google. Hinton's aanvankelijke optimisme heeft plaatsgemaakt voor grote zorgen: de concurrentiestrijd onder techbedrijven wordt dusdanig opgedreven, dat we de ontwikkeling van AI niet meer in de hand hebben. Daardoor kan niet alleen het internet vol raken met onzinteksten die niet van echt te onderscheiden zijn, maar kan AI ook banen gaan overnemen. Denk bijvoorbeeld aan vertalers, juridisch medewerkers of huisartsen. Hij houdt er bovendien rekening mee dat de systemen zelflerend zijn en hun eigen programma's leren schrijven, waardoor zij slimmer worden dan mensen en een autonoom bestaan gaan leiden. Het is maar de vraag wiens belangen daarmee gediend worden.

Het zijn sciencefictionachtige scenario's, die wellicht sneller dichtbij komen dan we denken. Voor de korte termijn is AI mogelijk een zegen, nu de arbeidsmarkt erg krap is met een, zoals de Amerikanen zeggen, *War on Talent* tot gevolg. Op de langere termijn vraagt dit meer dan ooit om het bewaken van onze waarden en van alles wat belangrijk is voor het menselijk welbevinden. Dat maakt HR-beleid meer dan ooit van cruciaal strategisch belang.

Tijd voor herintrede van de factor mens in de boardroom dus

Puck Dinjens en Herman Hudepol

Hoofdredactie *Goed Bestuur & Toezicht*

